

Magyar Agrár- és Élettudományi Egyetem
Szent István Campus
Vadgazdálkodási és Természetvédelmi Intézet
Természetvédelmi mérnöki alapképzési szak

**A NAGYRAGADOZÓKKAL KAPCSOLATOS ELTÉRŐ NÉZŐPONTOK
FELTÁRÁSA**

Belső konzulens: Tormáné Dr. Kovács Eszter
egyetemi tanár

**Belső konzulens
intézete/tanszéke:** Vadgazdálkodási és
Természetvédelmi Intézet,
Természetvédelmi és
Tájközgazdálkodási Tanszék

Külső konzulens: Dr. Patkó László
WWF-Nagyragadozó
programvezető

Készítette: Elterich Kitti

Gödöllő

2023

Szaktervezőzetomban a farkassal, a medvével és a hiúzzal kapcsolatos véleményeket, konfliktusokat vizsgáltam, fő célkitűzésem a magyarországi lakosság nagyragadozókhöz való hozzáállásának, valamint ennek 2018 és 2021 közötti változásának bemutatása volt az EuroLargeCarnivores projekt kérdőíves felméréseinek eredményein keresztül.

A nagyragadozókkal kapcsolatos társadalmi és gazdasági konfliktusok az egész világon jelen vannak. Az állattartásban jelentkező problémákat a háziállatok elejtése, az állattartók által védekezésre fordítandó plusz kiadások és a kompenzációs rendszerek nem megfelelő működése jelentik. Ezek a problémák főként azokban az országokban jelentkeznek, ahol a nagyragadozók újbóli megjelenése valósult meg, több évtizedes együttélés esetén kevésbé jellemzőek. A vadászattal foglalkozó személyek, szervezetek a vadászható vadfajokért való kompetíciót tartják a nagyragadozók terjeszkedésének legfőbb negatívumának, valamint jobban kitettek a nagyragadozók által okozott támadásoknak is a statisztikák alapján. A társadalom hozzáállása ezen fajokhoz is országonként eltérő, viszont általánosságban elmondható, hogy a nagyragadozók életmódjából fakadóan az emberek inkább negatív véleménnyel vannak róluk, tartanak attól, hogy a testi épségükre, háziállataikra veszélyt jelentenek.

Az EuroLargeCarnivores projektnek, illetve a WWF kérdőíves felmérések célja az volt, hogy megismerjük az emberek és a nagyragadozók együttélésének kihívásait, illetve lehetőségeit, valamint, hogy a határokon átnyúló együttműködések, a kommunikációt előmozdítsa a közös megoldások kidolgozása érdekében. A kérdőívek elemzésének eredményei alapján elmondható, hogy a magyar társadalomban erősen jelen vannak az előítéletek a nagyragadozókkal szemben. A félelem nagy szerepet játszik az ezen fajokkal kapcsolatos negatív attitűdök megjelenésében. Leginkább a medve és a farkas esetében tartanak attól az emberek, hogy az veszélyt jelenthetnek rájuk, a hiúz esetében ez kevésbé jellemző. A többség a nagyragadozók populációinak növekedését kezelhetőnek ítéli meg. Nyitottak arra, hogy ezen fajok kezelésének kérdésében az érintett felek között kommunikáció történjen, a megoldások közösen kerüljenek kidolgozásra. A legnagyobb kihívást az egyes érintett felek közötti konfliktusok jelentik, melyek magukban foglalják a kommunikáció hiányát, az egyes érintettek közötti érdekellentéteket, az eltérő vélekedést az egyes fajok hasznosságáról, valamint a kezelési célok szempontjából sincs egyetértés a felek között. A projekt hatására a fajokkal kapcsolatos információk elérhetősége és ezeknek hozzáférhetősége, valamint az érintettek közötti kapcsolattartás lehetőségei, a konfliktusok kezelésére való képességük sokat javult.

Azonban mivel a nagyragadozókkal kapcsolatos konfliktusok, valamint az érintettek közötti érdekellentétek igen összetettek és sokrétűek, ezért ezeknek a megoldására a közeljövőben alacsony esély mutatkozik. Az ellentétek feloldásához az egyes érdekcsoportok,

érintettek közötti kommunikációt, a fajokkal kapcsolatos hivatalos, közérthető információk elérhetőségét javítani kell, továbbá a pénzügyi, támogatási, kompenzációs rendszerek reformja is szükséges, melyekkel az EuroLargeCarnivores is foglalkozott.